

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cecan Gheorghe împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Casa Teritorială Asigurări Sociale Rîșcani, cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-448/24)

NR. PIGD 2-23018830-01-3ra-23052024)

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.245¹ Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătoreii: Instanța de fond: I. Barbacaru,
Instanța de apel : V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru,

16 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 06 februarie 2023, Cecan Gheorghe a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Casa Teritorială Asigurări Sociale Rîșcani, cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

2. În motivare, a indicat că la 6 octombrie 2022 de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani a fost emis Ordinul nr. 549ef. cu privire la procedurile de personal în privința angajaților inspectoratului general al poliției și subdiviziunilor subordonate acestuia, prin care s-a dispus încetarea raportului de serviciu dintre instituția emitentă și agentul-șef Cecan Gheorghe Victor de la 29 octombrie 2022, cu ulterioara eliberare a certificatului nr. 34/46-11528 din 21.10.2022, prin care s-a stabilit vechimea că vechimea în muncă a reclamantului constituie 25 ani 1 lună și 16 zile.

3. Reclamantul a susținut că, odată cu încetarea raportului de a depus la CNAS, oficiul teritorial Rîșcani o solicitarea privind stabilirii pensiei în conformitate cu Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993.

4. Ca urmare, Oficiul teritorial Rîșcani al CNAS a emis Decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, concluzionând lipsa termenului necesar pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă.

5. Prin cererea prealabilă a solicitat emiterea unui act administrativ privind includerea în vechimea de muncă a lui Cecan Gheorghe, în condițiile avantajoase perioada de 3 ani, 09 luni, 05 zile și stabilirea pensiei în baza Legii nr. 1544 din 23.06.1993.

6. Prin răspunsul cu nr. 2564/22 din 03.01.2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a comunicat că nu regăsește temei legal de examinare a cererii înaintate, invocând faptul că nu recunoaște în calitate document confirmativ de reprezentare a intereselor petiționarului – mandatul avocațial, emis și certificat în conformitate cu prevederile Codului civil și a Legii cu privire la avocatură, apreciere pe care o consideră neîntemeiată și vădit ilegală.

7. Cecan Gheorghe a menționat că, atât la faza extrajudiciară cât și în instanțele de judecată este reprezentat de către avocatul Saftiuc Tudor, mandatul căruia a fost anexat la cererea prealabilă depusă către Casa

Națională de Asigurări Sociale, respectiv pe versoul mandatului sunt înserate și împuternicirile în conformitate cu prevederile art. 81 Cod de Procedură Civilă, motiv pentru care răspunsul CNAS din 03.01.2023 este unul neîntemeiat și vădit ilegal care urmează a fi anulat cu obligarea instituției la stabilirea, calcularea și achitarea pensiei pentru vechimea în muncă lui Cecan Gheorghe.

8. Atât Oficiul Teritorial Rîșcani cât și CNAS neîntemeiat au respins cererile lui Cecan Gheorghe în calcularea și achitarea pensiei pentru vechimea în muncă.

9. Conform calcului prezentat de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, reclamantul la 29 octombrie 2022 deținea un stagiul de cotizare de 25 ani, 1 lună și 16 de zile, corespunzător, decizia Oficiului Teritorial Rîșcani cât și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la refuzul în stabilirea, calcularea și achitarea pensiei lui Cecan Gheorghe sunt neîntemeiate și ilegale care urmează a fi anulate cu obligarea instituției subordonate să efectueze stabilirea, calcularea și achitarea pensiei lui Cecan Gheorghe pentru vechimea în muncă conform certificatului nr. 34/46-11528 din 21.10.2022 emis de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani. Conform art. 20 alin. (1) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI, militarii sunt supuși asigurării obligatorii de stat în modul stabilit de legislația în vigoare.

10. În conformitate cu prevederile art. 10 al Legii privind sistemul public de pensii, dreptul la pensii îl au persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege.

11. Dreptul la pensie se cuvine și poate fi solicitat de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare prevăzute de lege. Dreptul la pensie este imprescriptibil. Conform art. 1 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, militarii care satisfac serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciul militar și în organele afacerilor interne.

12. Conform pct. 1 din Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96/2018, cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul MAI, se stabilește că se acordă înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri din cadrul subdiviziunilor autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute, arestate în izolatorul de urmărire penală, care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea

pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993.

13. În preambulul Ordinului MAI nr. 96/2018 este precizat că acesta a fost emis întru respectarea prevederilor pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 cu privire a modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, având la bază și avizul consultativ al CSJ din 29.09.2014.

14. Reclamantul a solicitat anularea deciziei nr. 20/2022/18710 din 21 noiembrie 2022 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Rîșcani, cu privire la respingerea cererii în stabilirea pensiei și anularea refuzului nr. 2564/22 din 03 ianuarie 2023 eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale prin care s-a respins cererea prealabilă a reclamantului cu privire la stabilirea pensiei, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a stabili și achita pensia pentru vechime în muncă conform certificatului nr. 34/46-11528 din 21 octombrie 2022, eliberat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani al IGP al MAI care la data eliberării a constituit 25 ani, 01 lună, 16 zile, începând cu data eliberării din serviciu, 29 octombrie 2022.

15. Prin hotărârea din 12 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea de contencios administrativ depusă de către Gheorghe Cecan.

16. S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani nr.20/2022/18710 din 21 noiembrie 2022, precum și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 2564/22 din 03 ianuarie 2023 adoptată în procedura prealabilă.

17. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite decizie cu privire la stabilirea pensiei lui Gheorghe Cecan, în baza calculului vechimii în muncă stabilit prin certificatul eliberat de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al IGP al MAI nr.34/46-11528 din 21 octombrie 2022, începând cu data de 29 octombrie 2022.

18. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 26 octombrie 2023 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 12 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă.

19. Prin decizia din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 12 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

20. În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că, în perioadele, pentru care se solicită calcularea vechimii în muncă cu avantaje, Cecan Gheorghe întrunește condițiile legale ca să beneficieze de stabilirea și

calcularea pensiei urmare a calculării vechimii în muncă cu avantaje pentru perioadele de referință, în sensul solicitărilor formulate de către reclamantul/intimat, iar la rândul său pârâatul eronat a apreciat Certificatul eliberat de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al IGP al MAI nr.34/46-11528 din 21 octombrie 2022.

21. Instanța a conchis că, concluzia dată derivă inclusiv din Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 29 septembrie 2014, care statuează expres că, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entități care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

22. Instanța de apel a notat că, aplicabilitatea hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018, este deja determinată de angajator, care doar urma să fie reținută de către autoritatea pârâtă și, respectiv, efectuate acțiunile corespunzătoare de calculare a vechimii în muncă în privința lui Cecan Gheorghe.

23. Ordinul MAI nr. 96 din 20.03.2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne este un act administrativ normativ valabil, care produce efectele juridice de rigoare și urmează a fi aplicat corespunzător.

24. Totodată, instanța de apel a respins argumentul apelantului privind declararea acțiunii date ca inadmisibilă, reținând că la actele cauzei este anexat mandatul avocațional, cu toate drepturile pe versou invocate, eliberat pe numele acestuia și datat cu 22 noiembrie 2022, anterior depunerii cererii prealabile.

25. La 15 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 10 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

26. În motivarea recursului a susținut că, soluția instanței de apel este eronată.

27. La petiția depusă la 23 decembrie 2022 de avocatul Saftiuc Tudor, în calitate de reprezentat a lui Cecan Gheorghe, nu erau anexate împuternicirile consemnate în procură.

28. De asemenea, la depunere acțiunii Cecan Gheorghe nu a respectat prevederile art. 208 Cod administrativ și anume, nu a respectat procedura prealabilă.

29. Astfel, consideră că, acțiunea depusă de Cecan Gheorghe urmează a fi declarată inadmisibilă.

30. Cu referire la fondul cauzei, recurentul a susținut că, activitatea intimatului din perioada de referință (24 ianuarie 2019-29 octombrie 2022)

care au fost calculate cu înlesniri, nu pot fi raportate la prevederile pct.8 a Hotărârii Guvernului nr.78/1994.

31. A susținut că, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu provizoriu cum este indicat în ordinul emis de MAI.

32. Cecan Gheorghe în perioada solicitată ar fi confirmat două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, a activat în cadrul serviciului de detenție și escortă IP Rîșcani IGP MAI și nu în instituțiile prevăzute de art.8 pct. d) al Hotărârii Guvernului nr.78/1994.

33. Astfel, în opinia recurentului, activitatea lui Cecan Gheorghe, nu se încadrează în art.8 pct. d) al hotărârii Guvernului nr.78/1994.

34. Prin referința depusă la 5 iunie 2024, avocatul Saftiuc Tudor acționând în interesele intimatului Cecan Gheorghe a susținut că decizia instanței de apel este corectă și întemeiată.

35. Argumentele recursului sunt de fapt o repetare a poziției expuse în instanțele ierarhic inferioare, asupra cărora s-au expuse instanțele, iar alte temeiuri justificative nu au fost invocate. Astfel, a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

36. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

37. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

38. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

39. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

40. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată avocatului recurentului la data de 16 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.83).

41. Cererea de recurs a fost depusă la data de 15 mai 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

42. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

43. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

44. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se

referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

45. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Frolov Cristina, reprezentată de avocatul Ion Popa, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

47. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

48. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

49. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

50. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont

pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

51. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

52. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

53. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.a¹) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc